

УДК 615.82:616.711-007.5

Михалюк Є.Л.¹, Калініна А.І.²

¹ д-р м. н., проф. ЗДМУ

² студ. 2 курсу магістратури ЗДМУ

ЗАСОБИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ В КОРЕКЦІЇ СКОЛІОТИЧНИХ ПОРУШЕНЬ ПОСТАВИ ЛЮДИНИ

На сьогоднішній день проблема сколіотичних порушень постави у процесі фізичного розвитку людини досліджується фахівцями багатьох спеціальностей та набуває широкого розголосу не тільки в Україні, а й в усьому світі. Тільки у 2020 році за даними Центру медичної статистики МОЗ України порушення постави було виявлено у понад 231 тис. дітей, з яких 92 тис. було діагностовано сколіоз [6]. Східно-Європейська асоціація ортопедів (East European Orthopaedic Association, ЕЕОА) стверджує, що сколіотичне порушення постави у дітей займає провідне місце у структурі ортопедичних захворювань [5]. Значна кількість авторів акцентує увагу на тому, що навіть перший ступінь сколіозу не завжди може являтися повноцінним захворюванням, а бути лише функціональною зміною спричиненою багатьма факторами, одним з яких є звичка тримати спину в неправильному ортостатичному положенні [3,4]. Фактори ризику що лежать в основі, такі як: жіноча стать, вік, кут викривлення більш тяжкого ступеню та вроджені вади найчастіше призводять до ускладнень і типових морфологічних змін. Саме тому для підтвердження діагнозу та його верифікації проводять обов'язкове рентгенологічне обстеження [2].

Висока варіативність методик і засобів реабілітації дозволяють різнопланово підходити до вирішення проблеми. За даними багатьох досліджень при комплексному консервативному лікуванні сколіотичних порушень постави значна увага приділяється засобам фізичної терапії. На даний момент стандартом є використання лікувальної фізичної культури, а саме спеціальних дихальних та корегуючих вправ, які мають високий позитивний ефект не тільки в корекції проявів патології, а також і в її прогресуванні [6]. Щодо авторських методик, як науково-обґрунтований

засіб дуже активно використовується методика Катаріні Шрот (Schroth method), що заснована на механізмі ротаційного дихання [1]. Метод ефективного науково-обґрунтованого підходу до вправ при сколіозі – SEAS (scientific exercises approach to scoliosis), виявився ефективним в зниженні швидкості виявлення сколіозу [2]. До комплексного терапевтичного лікування також відносять пасивні методики корекції — це лікувальний масаж, фізіотерапевтичні процедури (індуктотермію у сполученні з електрофорезом, ультразвукову терапію) [1]. Також немаловажливим є виконання вправ на додаткових обладнаннях (профілактор Євмінова, апарати механотерапії, тощо) [1].

Таким чином, комплексне застосування методів фізичної реабілітації разом з дотриманням раціонального режиму харчування, сну, відпочинку, обов'язкового профілактичного обстеження будуть сприяти відновленню та корекції сколіотичних проявів постави. Висока медико-соціальна значущість сколіотичних порушень постави буде сприяти пошуку ефективних критеріїв для створення більш структурованої програми занять і диференціації процесу фізичної реабілітації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрійчук А.С., Кузьменко В. Ю., Стельмахівська В. П. Сучасний погляд на фізичну терапію при сколіозі I-II ступеня дівчат 17-18 років на поліклінічному етапі. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Випуск 3К (131) 2021. С. 29-33.
2. Бандуріна К., Фізична терапія при сколіозі. Актуальні проблеми ортопедagogіки, ортопсихології та реабілітології : зб. тез доповідей III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 4-5 жовтня 2019 р.) : Вид-во Хортицької національної академії, 2019. С. 216-218.
3. Войчишин Л. Корекція і профілактика порушень постави у підлітків засобами фізичної реабілітації. Молода спортивна наука України, 2009. Т. 3. С. 35-39.
4. Михайленко Г. В., Рубан В. Т., Івашина Т. Г. Огляд сучасних підходів до застосування засобів фізичної реабілітації при сколіотичній хворобі. Слобожанський науково-спортивний вісник. №3, 2013. С. 154–157.
5. Шевель А.І. Сучасні уявлення про засоби та методи фізичної терапії та ерготерапії дітей зі сколіотичною поставою. Молодь та олімпійський рух : зб. тез доп. XIV Міжнар. конф. молодих вчених, 19 травня 2021 р. Київ. С. 222-223.
6. Шевець В.П. Особливості терапевтичних вправ при лікуванні С подібного сколіозу III стадії у дітей молодшого шкільного віку. Інноваційні технології в системі підвищення кваліфікації фахівців фізичного виховання і

спорту : тези доп. ІХ міжнар. наук.-методич. конф., 10–11 листопада 2022 р.
Суми. С. 168-170.